

Reichskuratorium für Wirtschaftlichkeit: Buchungsmaschinen. Auswahl und Einsatz. 5. Oplag. Leipzig 1941. 176 Sider.

Indledningen oplyser, at alle Maskiner, der befinder sig paa Markedet (her: det tyske Marked) er omtalt, for at den eventuelle Køber kan lære, hvilken Maskine, der passer til hans Virksomhed, saaledes at Maskinen udnyttes fuldt ud, men ogsaa saaledes, at den ikke mangler Indretninger, som Køberen vilde have haft med, hvis han havde vidst, at disse kunde faas. Derfor er det Afhandlingens Opgave:

- 1) at være Vejleder for Praktikerne paa Bogføringsmaskinernes Marked,
- 2) at sætte ham i Stand til at danne sig et uvildigt Skøn over Maskinen,
- 3) at bevare ham for daarlig Kapitalanbringelse.

Det er særlig Bogens første Del, der behandler de principielle Sider af Maskinbøgføringen og Maskinernes Indretning, der har Interesse for den danske Læser, idet II. Del, der indeholder Billeder af Maskiner, der udbydes paa det tyske Marked trods den interessante Beskrivelse, maa siges at være af problematisk Værdi for den lille eller middelstore Virksomhed.

1. Afsnit indeholder Grundtræk af Bogføringsmetoder og beskriver den gamle Bogføring med de indbundne Bøger — i Modsætning til den moderne Bogføring, som opdeles i 4 Metoder, nemlig:

- 1) Gennemskrivningsmetoden,
- 2) Originaltryksmetoden,
- 3) Omtryksmetoden,
- 4) Hulkortmetoden.

I Danmark er Gennemskrivningsmetoden velkendt. Originaltryksmetoden anvendes af National Maskiner i Bankernes Ekspeditionsafdelinger. Hulkortmetoden anvendes af større Forsikringselskaber og enkelte andre særlige Virksomheder. Omtryksmetoden anvendes vistnok overhovedet ikke i Praksis her.

2. Afsnit giver en kort, men ikke særlig klar Beskrivelse af Arbejder, egnede for Bogføringsmaskiner.

3. Afsnit klassificerer Bogføringsmaskinerne og deler dem i forskellige Grupper.

For det danske Marked er det tilstrækkeligt at skelne mellem tre Typer, nemlig

- 1) Skrivemaskiner uden Tællværk,
- 2) Skrivemaskiner med Tællværk,
- 3) Skrivende Regnemaskiner med Symboler eller i Forbindelse med Skrivemaskine.

4. Afsnit beskriver Bogføringsmaskiner og giver Eksempler paa deres Anvendelse, og er derfor det vigtigste Afsnit i Bogen. Dette kunde godt paa Bekostning af visse andre Afsnit være uddybet en Del. F. Eks. er den ved de regnende Skrivemaskiner og de skrivende Additionsmaskiner meget benyttede Saldokontrol ikke beskrevet. Saldokontrol foretages for det meste

Reichskuratorium für Wirtschaftlichkeit: Buchungsmaschinen. Auswahl und Einsatz. 5. Oplag. Leipzig 1941. 176 Sider.

Indledningen oplyser, at alle Maskiner, der befinder sig paa Markedet (her: det tyske Marked) er omtalt, for at den eventuelle Køber kan lære, hvilken Maskine, der passer til hans Virksomhed, saaledes at Maskinen udnyttes fuldt ud, men ogsaa saaledes, at den ikke mangler Indretninger, som Køberen vilde have haft med, hvis han havde vidst, at disse kunde faas. Derfor er det Afhandlingens Opgave:

- 1) at være Vejleder for Praktikerne paa Bogføringsmaskinernes Marked,
- 2) at sætte ham i Stand til at danne sig et uvildigt Skøn over Maskinen,
- 3) at bevare ham for daarlig Kapitalanbringelse.

Det er særlig Bogens første Del, der behandler de principielle Sider af Maskinbøgføringen og Maskinernes Indretning, der har Interesse for den danske Læser, idet II. Del, der indeholder Billeder af Maskiner, der udbydes paa det tyske Marked trods den interessante Beskrivelse, maa siges at være af problematisk Værdi for den lille eller middelstore Virksomhed.

1. Afsnit indeholder Grundtræk af Bogføringsmetoder og beskriver den gamle Bogføring med de indbundne Bøger — i Modsætning til den moderne Bogføring, som opdeles i 4 Metoder, nemlig:

- 1) Gennemskrivningsmetoden,
- 2) Originaltryksmetoden,
- 3) Omtryksmetoden,
- 4) Hulkortmetoden.

I Danmark er Gennemskrivningsmetoden velkendt. Originaltryksmetoden anvendes af National Maskiner i Bankernes Ekspeditionsafdelinger. Hulkortmetoden anvendes af større Forsikringsselskaber og enkelte andre særlige Virksomheder. Omtryksmetoden anvendes vistnok overhovedet ikke i Praksis her.

2. Afsnit giver en kort, men ikke særlig klar Beskrivelse af Arbejder, egnede for Bogføringsmaskiner.

3. Afsnit klassificerer Bogføringsmaskinerne og deler dem i forskellige Grupper.

For det danske Marked er det tilstrækkeligt at skelne mellem tre Typer, nemlig

- 1) Skrivemaskiner uden Tællværk,
- 2) Skrivemaskiner med Tællværk,
- 3) Skrivende Regnemaskiner med Symboler eller i Forbindelse med Skrivemaskine.

4. Afsnit beskriver Bogføringsmaskiner og giver Eksempler paa deres Anvendelse, og er derfor det vigtigste Afsnit i Bogen. Dette kunde godt paa Bekostning af visse andre Afsnit være uddybet en Del. F. Eks. er den ved de regnende Skrivemaskiner og de skrivende Additionsmaskiner meget benyttede Saldokontrol ikke beskrevet. Saldokontrol foretages for det meste

ved en Gentagelse af forrige Saldo; men Fremgangsmaaden er forskellig efter Antal Tællværker, Maskinen besidder. Der burde ogsaa have været flere Eksempler paa Maskinbøgføring inden for forskellige Brancher, saaledes at saavel Købmand som Fabrikant kunde finde et Eksempel, der havde Relation til hans egen Forretning. I dette Afsnit beskrives en Maskine med indtil 1000 Tællværker, saaledes at hver Konto i Bogholderiet kan faa sit eget Tællværk. Denne Maskine har dog vist ingen Fremtid for sig, og de enkelte Eksemplarer, der er blevet fremstillet, har ikke kunnet købes, men kun forpagtes. En tysk Maskinekspert, som havde set Vidunderet i Hamburg, fortalte mig, at man samtidig med at forpagte Maskinen ogsaa nødvendigvis maatte forpagte mindst to Specialmekanikere.

5. Afsnit redegør for en hel Del Spørgsmaal, man skal kunne besvare, naar man staar over for Valget af en Bogføringsmaskine. De vigtigste er følgende:

Skal hele Organisationens Regnskabsvæsen eller kun en Del deraf omlægges til Maskindrif?

Kan en Del af det gamle System bibeholdes — saa som Kontering, Bilag etc.?

Vælges en delvis Omlægning, kan denne saa arbejde sammen med de ikke omlagte Afdelinger?

Har man til Hensigt senere at omlægge ogsaa disse til Maskiner?

Er det nødvendigt, at Maskinen kan skrive fuldstændig Tekst, eller kan man nøjes med Symboler og Numre?

Hvor mange Tællværker, hvor stor Kapacitet, hvor mange Regningsarter?

Særlig Vægt maa man lægge paa, at Maskinens Arbejdsgang og Betjening er saa enkel som mulig, og at den leveres af et Firma, der har kvalificeret Mandskab og tilstrækkeligt Lager af Reservedele til at udelukke Maskinstandsning af længere Varighed.

I 6. Afsnit skrives, at man maa kende saavel Maskin- som Personalebehov for at fastslaa, om Bogføringsmaskinen kan forrente sig.

At Maskin- og Personalebehov maa fastlægges, for at man kan købe den rigtige Maskine — eller det rigtige Antal Maskiner og antage det nødvendige Personale er klart; men i Praxis kommer Spørgsmaalet om Bogføringsmaskinens Forrentning i anden Række, hvis det overhovedet bliver taget i Betragtning. For at kunne tale om en Forrentning, maa man kunne sammenligne det hidtidige Bogholderisystem med den ønskede Maskinbøgføring. Dette lader sig i de allerfleste Tilfælde slet ikke gøre, da Grunden til Bogføringsmaskinens Anskaffelse gerne er, at det hidtidige System har været utilstrækkeligt eller endogsaa mangelfuldt — og at man ved Omlægning til Maskinboghoderi ikke blot forlanger det gamle System repareret, men anlægger et System, som foruden at opfylde de nødvendige Krav ogsaa opfylder de Ønsker, som Ledelsen hidtil har maattet renoncere paa.

For at bestemme Maskinbehovet maa man kende Antallet af Posteringer samt de forskellige Bogføringsmaskiners Ydelser. En Bogføringsmaskines

Ydeevne er glimrende beskrevet som afhængig af ikke mindre end fjorten Punkter.

M a s k i n t e k n i s k :

- 1) Elektrisk eller Haandmaskine,
- 2) Maskinens Hastighed,
- 3) Hastigheden af den automatiske eller haandbevægede Vogn,
- 4) Maskinens Vedligeholdelse.

A r b e j d s t e k n i s k :

- 1) Tidspunkterne for Ankomst af Bilagene?
- 2) Er Bilagene ens, letlæselige, fuldstændige?
- 3) Bogførselens Art: Kun Tal eller ogsaa Tekst?
- 4) Arbejdsmaaden: Aflæser Operatøren selv Bilaget — eller bliver det dikteret?
- 5) Maa han selv foretage Afslutninger, eller bliver de udført af anden Arbejdskraft?
- 6) Arbejdspladsens Beskaffenhed: Belysning, Ventilation, Opvarmning, bekvem Stilling ved Maskinen?

P s y k o t e k n i s k :

- 1) Betjeningspersonalets Uddannelse og Evner,
- 2) Træthedsmomentet,
- 3) Løn,
- 4) Sundhedstilstand, Lune, Arbejdsglæde.

Bogen slutter heraf, at det er komplet umuligt at fastlægge en bestemt Arbejdsydelse paa en Maskine; men i Praksis viser der sig dog visse Middel-Arbejdsydelser, som derefter staar beskrevet for de forskellige Maskintypers Vedkommende.

Ydelserne skønnes at være forsigtigt ansat og derfor velegnede til Brug ved en praktisk Bedømmelse. F. Eks. nævnes et Gennemsnit af 60 Bogførseler pr. Time paa en almindelig Gennemskrivningsmaskine med Tælleværker.

De sidste Afsnit i Bogens første Del omfatter mere perifere Spørgsmaal, saasom Oversigt over Maskinomkostninger, Overgangsvanskeligheder, Rentabilitetsberegninger m. m.

Bedømt i sin Helhed giver Bogen et værdifuldt Bidrag til Belysning af Bogføringsmaskinernes Ydeevne og Anvendelse i Erhvervsvirksomhederne.

E. Ramberg Nielsen.

E. Ørn Andersen: Lovsamling for Revisorer. G. E. C. Gads Forlag 1942.

I mange Aar har det for Studerende til Revisoreksamen været et stærkt følt Savn, at man ikke paa et samlet Sted havde Adgang til de Love og Bekendtgørelser, det er nødvendigt at vide Besked med under Studiet og til Eksamen.